

Håndtering af bariatriske borgere i Varde Kommune

Det at håndtere svært overvægtige personer i pleje-, omsorgs- og træningsforløb kræver i nogle tilfælde speciel håndtering, samt at der benyttes tilpassede hjælpemidler og særligt indrettede boliger. Derfor indeholder dette notat en oversigt over, hvordan denne problemstilling håndteres i Varde Kommune, samt en bilagsoversigt med dokumenter som beskriver de nøjagtige detaljer ift. håndteringen og vurderingen af bariatriske borgere.

Notatet er gældende for omsorgs- og plejeopgaver samt for træning og rehabilitering i Varde Kommune.

Boligforhold på kommunens plejecentre.

I Varde Kommune er der lavet en opgørelse over, hvor det er muligt at håndtere bariatriske borgere. Dette er gældende både for varige boliger og midlertidige boliger. Varde Kommune håndterer i dag bariatriske borgere, når de bliver brugere af vores tilbud. Forholdene for borgeren er pt. ikke optimale, og pladskrav ift. arbejdsmiljø er ej heller ideelle. Derfor er der udarbejdet en oversigt over, hvilke tilpasninger der bør foretages, for at optimere forholdene for både borgere og medarbejdere.

Midlertidige boliger

I Plejeboligplanen 2016-2025 er der lagt op til, at der etableres tre midlertidige pladser, som opfylder kravene til håndtering af bariatriske borgere. Det forventes, at boligerne placeres på Carolineparken. Boligerne anvendes som almindelige midlertidige boliger, og ibrugtages som indslusningsbolig, indtil der er etableret en egnet permanent bolig, når en meget svært overvægtig borger får behov for en plejebolig.

Finansieringen af ombygningen vil ske i forbindelse med kommende års budgetlægning.

Indtil pladserne på Carolineparken er etableret, benyttes eksisterende midlertidige boliger til håndtering af bariatriske borgere. Herfor er der lavet en gennemgang af Varde Kommunes midlertidige boliger med det formål at afdække, hvilke steder som med fordel kan tilpasses bariatriske borgere. Justeringer og steder fremgår af bilaget ”Midlertidig bolig til bariatriske borgere” dok.nr.: 13960-15¹.

Det fremgår, at de steder som forekommer mest egnede, og som i dag kan anvendes med mindre justeringer, er følgende fire steder:

- Carolineparken
- Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter

- Aktivitetscenteret i Ølgod
- Helle Plejecenter

Varige boliger

Der er ligeledes foretaget en gennemgang af Varde Kommunes varige boliger. Her er der udarbejdet en oversigt over, hvilke boliger som kan rumme hvilke borgergrupper. I dokumentet er boligerne inddelt i fem kategorier, hvoraf kategori fem rummer bariatriske borgere. Dokumentet er tænkt som et dynamisk dokument, der tilrettes ved ændringer af boliger og boligmasse. Dokumentet er vedlagt som bilaget ”*Oversigt over ældre og plejeboliger i Varde Kommune*” dok.nr. 77074-16ⁱⁱ.

Overordnet er de steder, som er bedst egnede ift. tilpasning til bariatriske borgere i varig bolig følgende:

- Carolineparken, Varde
- Aktivitetscenteret, Ølgod
- Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter, Nr. Nebel

Bariatriske borgere i eget hjem

I de tilfælde hvor bariatriske borgere bliver plejkrævende, mens de fortsat bor i egen bolig, er det væsentligt at tage højde for arbejdsmiljøet det pågældende sted. Forholdene i borgernes hjem kan gøre det umuligt for personalet at udføre pleje i form af bad i borgerens egen bolig. Det er derfor undersøgt, hvorvidt der er mulighed for at foretage bad af de bariatriske borgere på Varde Kommunes dagcentre, i de tilfælde hvor bad i egen bolig er umuligt. De steder, hvor faciliteterne er egnede med mindre tilpasninger er:

- Carolineparken
- Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter
- Aktivitetscenteret i Ølgod.

Af bilaget ”*Dagcentres egnethed i forbindelse med bad af bariatriske borgere*” dok.nr.:7414-16ⁱⁱⁱ fremgår de tilpasningsforanstaltninger, som er nødvendige, for at de anførte steder kan håndtere bariatriske borgere. Tilpasningerne omhandler hovedsageligt udvidelse af døråbninger, etablering af runddækkende loflifte samt ommøblering.

Tilpasninger vil blive foretaget ved behov.

Træning og rehabilitering af bariatriske borgere

En stor del af de bariatriske borgere har behov for rehabiliteringsforløb eller træning. Derfor er det gennemgået, hvilke steder der kan håndtere de bariatriske borgere.

Følgende steder vurderes pladsforholdene at være tilstrækkelige til at håndtere bariatriske borgere til træning:

- Carolineparken
- Aktivitetscenteret i Ølgod.

Håndteringen af bariatriske borgere kræver særlig opmærksomhed på egnet inventar og træningsredskaber samt sikring af pladskrav. Her er der bl.a. tale om ommøblering, egnede lifte og behandlerbrikse mv. Uddybelse fremgår af bilag: ”*Bariatric – Træning og Rehabilitering*” dok.nr.: 141602-16^{iv}

Eventuelle anskaffelser vil blive foretaget efter behov.

Hjælpemidler til bariatriske borgere

Team Hjælpemidler har foretaget en opgørelse over, hvilke hjælpemidler der i dag eksisterer til bariatriske borgere. Denne er dog ikke vedhæftet dette notat, idet udbuddet og teknologien konstant forandrer sig. Det ønskes i stedet, at man som personale kontakter Team Hjælpemidler for en konkret vurdering af borgerens behov for hjælpemidler.

Hjælpemidler til forflytninger og øvrige arbejdspladsmæssige foranstaltninger, henvises til APV-Teamet for en konkret vurdering af behovet.

Vurderingerne foretages i samarbejde med det personale, som skal pleje borgeren, og teamledere for personalet.

Pladskrav, arbejdsmiljø og ressourcetildeling

Der er på nationalt plan opstillet en række anbefalinger om pladskrav ved håndtering af bariatriske borgere. Materialet: ”*Pladskrav – til svært overvægtige patienter eller bariatriske patienter*” dok.nr.: 82878-16^v udarbejdet af Region Midt kan benyttes som vejledning. Der henvises til, at Varde Kommunes APV-Team tages med i vurderingen af arbejdsforhold ved håndteringen af bariatriske borgere.

I Varde Kommune er det besluttet, at benytte en scoremodel på hver enkel bariatrisk borger. Formålet er at vurdere individuelle plejebestanden, samt behovet for normering ift. sikring af optimale arbejdsforhold. Scoremodellen fremgår af retningslinjen: ”*Beskrivelse af arbejdsgange ved bariatriske borgere*” dok.nr.: 141586-16^{vi} Der vil blive tildelt ekstra ressourcer til håndteringen af

bariatiske borgere alt efter resultatet fra score-modellen. Dette vil blive indarbejdet i det nye indsatskatalog.

Ved opstart af en bariatrisk borger udarbejdes som det første en midlertidig forflytningsplan af Sygeplejen og den tilknyttede forflytningsvejleder. Herefter udarbejdes en endelig handleplan for forflytninger af APV-Teamet.

Videnskompetencer i Varde Kommune

Med inspiration fra Esbjerg Kommunes Bariatri-rejsehold etableres et tilsvarende ekspert-team i Varde. Der er i rejseholdet repræsentation fra Sygeplejen, APV-teamet, Træning og Rehabilitering, Visitationen, Hjemmeplejen, Team Hjælpemidler samt ad hoc en diætist eller anden med ernæringsfaglig viden. Det er hensigten, at personale, teamledere m.m. kan benytte ekspertteamets viden og kompetencer, når de skal håndtere bariatiske borgere. Videnspersonerne i bariatrirejseholdet fremgår af bilag: ”*Tværfaglig erfaringsgrupperejsehold for bariatri*”, dok. nr.: 24862-16^{vii}.

Gruppen mødes én gang årligt, for at sparre om udfordringer, erfaringer og dele nyeste viden fra bariatrimrådet. Tovholder for gruppen er knyttet op på APV-Teamet repræsentant.

Akutlager-hjælpemidler

Varde Kommune ligger ikke inde med et akutlager for hjælpemidler til bariatiske borgere, men er tilknyttet et centrallager, hvorfra hjælpemidler hurtigt kan rekvireres. Liste over akutlagerets hjælpemidler er dynamisk. Aktuell lagerbeholdning ses af bilag, dok.nr.: 166416-14^{viii}. Af dokument ”*Senge til bariatiske borgere*” dok.nr. 5259-16^{ix} fremgår det, hvilke mulige senge til bariatiske borgere, der findes på markedet i dag.

Bilagsoversigt

- ⁱ Midlertidig bolig til bariatiske borgere – dok.nr.: 13960-15
- ⁱⁱ Oversigt over ældre og plejeboliger i Varde Kommune dok.nr. 77074-16
- ⁱⁱⁱ Dagscentres egnethed i forbindelse med bad af bariatiske borgere dok.nr.:7414-16
- ^{iv} Bariatri – Træning og Rehabilitering” dok.nr.: 141602-16
- ^v Pladskrav – til svært overvægtige patienter eller bariatiske patienter” dok.nr.: 82878-16
- ^{vi} Retningslinje: Beskrivelse af arbejdsgange ved bariatiske borgere” dok.nr.: 141586-16
- ^{vii} ”Tværfaglig erfaringsgrupperejsehold bariatri” dok.nr.: 24862-16
- ^{viii} ”Akut bariatrilager” dok.nr.: 166416-14
- ^{ix} ”Senge til bariatiske borgere” dok.nr.: 5259-16